ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. **Անունը, ազգանունը, զբաղեցրած պաշտոնը.**
   Արամ Մեյմարյան, շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալ
2. **Գործուղման վայրը և ժամկետները.**
   Ֆրանսիայի Հանրապետություն, 2024 թվականի մարտի 6-ից 9-ը:
3. **Հրավիրող կողմը.**
   Ֆրանսիայի Կառավարություն և ՄԱԿ-ի շրջակա միջավայրի ծրագիր:
4. **Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր նախատեսված գործուղումը).**

Մասնակցություն Շենքերի և կլիմայի հարցերով գլոբալ ֆորումին: Հանդիպումը միտված էր Փարիզյան համաձայնագրի իրականացման արագացմանը՝ նպատակ ունենալով մինչև 2030 թվականը նպաստել ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատմանը բնակարանային ոլորտից՝ այդպիսով նպաստելով բնակարանային ֆոնդի նորացմանը, էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության բարձրացմանը:

Ֆորումը նախատեսված էր բարձրաստիճան նախարարական լիագումար նիստերի, նախարարական կլոր սեղանի և պանելային քննարկումների ձևաչափով:

Ֆորումների ժամանակ տարբեր երկրների բարձրաստիճան պատվիրակությունները, տեղական ու միջազգային կառույցի ներկայացուցիչները համախմբվել էին՝ համաձայնեցնելու կլիմայական ճգնաժամը լուծելու ուղիները՝ դիմակայուն բնակարանաշինության և էներգաարդյունավետության բարձրացման առումով:

5. **Քննարկված թեմաները (հարցերը).**

Հանդիպման ընթացքում քննարվել է՝

- մասնավոր հատվածի ֆինանսավորման հնարավորությունը շենքերի զուտ զրոյական անցման համար,
- կլիմայական դիմակայուն շենքերի խթանումը,
- թվային տեխնոլոգիաների նորարարական լուծումները՝ ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատման նպատակով,
- նախատեսվող ազգային մակարդակով սահմանված գործողությունների համար ճանապարհային քարտեզների մշակումը,
- հարմարվողականության և դիմակայունության խնդիրները շինարարկան ոլորտում,
- շենքերի դեկարբոնիզացիա (ապաածխածնացում) և հարմարվողականության միջոցառումների իրականացում քաղաքաշինության ոլորտում ճիշտ կառավարման միջոցով,
- էներգարդյունավետ շենքերի դերը էներգետիկայի ոլորտում:

6. **Հանդիպումները, ելույթները**

Նախարարական բարձրաստիճան կլոր սեղանին շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալ Արամ Մեյմարյանը հանդես է եկել ելույթով և կարևորել շրջակա միջավայրի

- նվազեցնելու ջերմոցային գազերի արտանետումները ներկայիս և նոր կառուցվող շենքերից բազմակողմ և բազմաշահառու համագործակցության միջոցով, խթանել համագործակցությունն ու գործընկերությունը միջազգային կազմակերպությունների և կառավարությունների միջև,
- կանխարգելելու կլիմայի և շրջակա միջավայրի բացասական ազդեցությունը շենքերի և շինարարության ոլորտի վրա,
- կիրառելու կլիմայական նորարարական տեխնոլոգիաներ և լուծումներ շինարարության ոլորտում,
- հատուկ ուշադրություն դարձնելու պետական շենքերի գնումների գործընթացներին՝ առաջնորդվելով գնումների հավակնոտ քաղաքականությամբ,
- խթանելու շենքերի և շինարարության ոլորտում ստանդարտների, պիտակների և հավաստագրերի մշակումը և ընդունումը,
- ներդնելու համապատասխան ֆինանսական շրջանակ, ներառյալ ֆինանսական և հարկաբյուջետային խթաններ և կարգավորող գործիքներ, ինչպիսիք են տաքսոնոմիաները՝ ավելացնելու զրոյական արտանետումներով, կլիմայական դիմակայուն շենքերը և աստիճանաբար կրճատելու արտանետող, կլիմայական ոչ դիմակայուն շենքերի ֆինանսավորումը,
- նպաստելու ազգային մակարդակով կարողությունների զարգացմանը և ամրապնդմանը:

Շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալը երկկողմ հանդիպում է ունեցել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի օգնական, ՄԱԿ-ի Շրջակա միջավայրի ծրագրի Նյու Յորքի գրասենյակի ղեկավար տկն. Լիգիա Նորոնհայի հետ:

Քննարկվել է Հայաստանում ՄԱԿ-ի Շրջակա միջավայրի ծրագրի գրասենյակ բացելու հնարավորությունը և Հայաստանում վաղ ազդարարման համակարգի բարելավման և զարգացման համար ՄԱԿ-ի ՇՄԾ հնարավոր աջակցության և համագործակցության հեռանկարները:

Տկն. Նորոնհան ողջունել է Հայաստանի ակտիվությունը շրջակա միջավայրի ոլորտում կատարած աշխատանքների և նախաձեռնությունների համար, հատկապես կլիմայի փոփոխության և պլաստիկի դեմ մղվող պայքարներում:

Նշել է, որ ներկայումս ՄԱԿ-ի Շրջակա միջավայրի ծրագիրը ունի ֆինանսական խնդիրներ, աշխատանքներ են տարվում Ավստրիայի և Ղազախստանի գրասենյակների ընդլայման ուղղությամբ և այդ պատճառով իրատեսական չէ նոր գրասենյակի բացումը տարածաշրջանում:

Վաղ ազդարարման համակարգի հզորացման ու վերազինման հետ կապված առաջարկել է դիմել ՄԱԿ-ի ՇՄԾ նոր՝ վաղ ազդարարում շրջակա միջավայրի համար նախաձեռնությանը: Տեղեկացրել է, որ այդ նախաձեռնությունը լինելու է ավելի մասշտաբային և երկարաժամկետ:

8. **Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.**

Կողմերը պայմանավորվածություն են ձեռք բերել հոչակագրի ստորագրումից հետո անցնել ավելի գործնական՝ առաջնահերթությունների իրականացմանը, ինչը նույնպես քննարկվել է հանդիպման ժամանակ:

Արամ Մեյմարյան
12.03.2024թ.